

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมินว่าที่ร้อยตรีหญิงภัทชนันท์ ชัยปัญญา.....

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะและประสบการณ์สูงในงานที่ปฏิบัติตามลักษณะงานของตำแหน่งนั้น ๆ ปฏิบัติงานที่ต้องทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อการปฏิบัติงานหรือพัฒนางาน หรือแก้ไขปัญหาในงานที่ยุ่ยากและมีขอบเขตกว้างขวาง หรือปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้า มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมการปฏิบัติงานด้านนั้นๆ ที่มีขอบเขตเนื้อหาของงานหลากหลาย และมีขั้นตอนการทำงานที่ยุ่ยากซับซ้อนค่อนข้างมาก และการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกด้านการควบคุมไฟฟ้า ปฏิบัติงานด้านการควบคุมไฟฟ้าและหมอกควัน รวมถึงด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ ดำเนินงานวิจัยและพัฒนา โดยสำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์ไฟฟ้า จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานควบคุมไฟฟ้าและหมอกควัน วิจัยและศึกษารูปแบบในการควบคุมไฟฟ้าและหมอกควัน และให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมในการควบคุมไฟฟ้าและหมอกควัน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการและงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานควบคุมไฟฟ้าในสังกัด หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนำข้อมูลและผลการวิจัยและพัฒนาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง โดยต้องกำหนดแนวทางการทำงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ตลอดจนกำกับ ตรวจสอบ ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้งานที่รับผิดชอบสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์สูงมากในงานที่ปฏิบัติ ปฏิบัติงานที่ต้องทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อการปฏิบัติงานหรือพัฒนางาน ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาในงานที่ยุ่ยากมากและมีขอบเขตกว้างขวาง หรือปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมการปฏิบัติงานที่มีขอบเขตเนื้อหาของงานหลากหลาย และมีขั้นตอนการทำงานที่ยุ่ยาก ซับซ้อนมากโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในงานที่ปฏิบัติ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาในงานที่ยุ่ยากซับซ้อนมาก ถ่ายทอดและสนับสนุนองค์ความรู้ทางด้านวิชาการป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ดำเนินการศึกษา วิจัยความรู้ทางวิชาการและวิทยาการสมัยใหม่ควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานวิชาการป่าไม้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนกำกับและตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมเพื่อให้งานที่รับผิดชอบสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

/ส่วนที่ ๒...

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การจัดการไฟป่าอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ....เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๖.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๓.๑ ยุทธศาสตร์และมาตรการในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๓.๒ แผนแม่บทการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๓.๓ แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมไฟป่า

๓.๔ แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และเทคนิคการเข้าชุมชน

๓.๕ ข้อมูลพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

๓.๖ บริบทข้อมูลชุมชนที่ตั้งโดยรอบและในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

๓.๗ การประยุกต์ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศในการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า

๓.๘ ระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๙ ผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๓.๑๐ การถอดบทเรียน (After Action Review) ในการปฏิบัติงานป้องกัน แก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๓.๑๑ ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้

๓.๑๒ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๓.๑๓ แนวคิดการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

๓.๑๔ ความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนและโครงการ

เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการจัดการเชื้อเพลิงและการควบคุมไฟป่าอย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ

ในขณะที่ทำการศึกษา ผู้ศึกษาได้ทำหน้าที่หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร และหัวหน้าฝ่ายวิชาการและแผน ส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๒ (นครสวรรค์) อีกหน้าที่หนึ่ง การจัดการเชื้อเพลิงของไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นแนวทางการแก้ปัญหาวิธีหนึ่งคือ ลดความถี่ของการเกิดไฟให้น้อยลง ไฟป่าจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ เชื้อเพลิง ความร้อน และอากาศมารวมกันในปริมาณและสัดส่วนที่พอเหมาะต่อการเกิดขบวนการสันดาป ในทางวิชาการไฟป่า เรียกว่า องค์ประกอบทั้งสามนี้ว่า สามเหลี่ยมไฟ (fire triangle) หากขาดองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งไป หรือมีอยู่ในสัดส่วนที่ไม่พอดี ไฟก็จะไม่เกิด หรือไฟที่กำลังไหม้อยู่ก็จะดับลง ความจริงในเรื่องนี้ใช้เป็นหลักพื้นฐานในการควบคุมไฟป่า โดยพยายามแยกองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งออกจากสามเหลี่ยมไฟนั้น จากสถิติข้อมูลการเกิดไฟป่าและการตรวจพบจุดความร้อน(Hotspot) พบว่าพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร รับผิดชอบพื้นที่หลัก จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ ไร่ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ /จังหวัด...

จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๑๐๕,๐๐๐ ไร่ พื้นที่เตรียมการเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม้กระทุ้ง-เขาน้ำอุ่น จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่รอง จำนวน ๓๙,๙๒๘ ไร่ อยู่ในอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จังหวัดกำแพงเพชร ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๒ (นครสวรรค์) ซึ่งบริบทของพื้นที่ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขา เนินเขาสลับกับภูเขาที่มีความสูงชัน โดยพื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ เป็นทิศตะวันตก สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง รวมทั้งป่าที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะบริเวณเขาหินปูน พันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้เหียง ไม้หว้า ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้มะค่าโมง ไม้มะค่าแต้ และไผ่ป่า เป็นต้น และมีลำห้วยเล็กๆ หลายสายไหลผ่าน มีหมู่บ้านและชุมชนตั้งอยู่โดยรอบ จำนวน ๒๔ หมู่บ้าน ในความรับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร ดังนี้

๑. บ้านบึงหล่ม หมู่ที่ ๖ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
๒. บ้านท่าข้าม หมู่ที่ ๕ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
๓. บ้านเลิงกะพงษ์ หมู่ที่ ๖ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
๔. บ้านคลองน้ำไหลใต้ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
๕. บ้านคลองปลาร้า หมู่ที่ ๑๓ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
๖. บ้านปากคลองลาน หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
๗. บ้านโชคชัย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
๘. บ้านไพรสวรรค์ หมู่ที่ ๑ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๙. บ้านคลองลึก หมู่ที่ ๒ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๐. บ้านใหม่วงศ์เขาทอง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๑. บ้านปางมะละกอ หมู่ที่ ๘ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๒. บ้านปางเหนือ หมู่ที่ ๖ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๓. บ้านเพชรเจริญ หมู่ที่ ๓ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๔. บ้านปางใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๕. บ้านตากฟ้า หมู่ที่ ๕ ตำบลปางตาไผ่ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๖. บ้านเขาน้ำอุ่น หมู่ที่ ๔ ตำบลหินดาด อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๗. บ้านอุดมทรัพย์ หมู่ที่ ๘ ตำบลหินดาด อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
๑๘. บ้านปางมะนาว หมู่ที่ ๑๑ ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
๑๙. บ้านทรัพย์เจริญ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
๒๐. บ้านใหม่ธงชัย หมู่ที่ ๒๑ ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
๒๑. บ้านศรีสมบูรณ์ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
๒๒. บ้านใหม่เขานกกัน หมู่ที่ ๒๒ ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
๒๓. บ้านเขาพริกไทย หมู่ที่ ๑๘ ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
๒๔. บ้านบ่อหิน หมู่ที่ ๑๔ ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

จะพบว่า ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า การล่าสัตว์ ป่า การเก็บหาของป่าและอื่นๆ ตามฤดูกาล เพื่อการค้าหรือใช้ประจำวัน และการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมใกล้แนวเขตป่า เช่น ไร่ นา เป็นต้น เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง และมีการเกิดไฟป่าและจุดความร้อน(Hotspot) ซ้ำซาก ในพื้นที่รับผิดชอบ การมีส่วนร่วมพบว่า เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการไฟป่าในระดับดีมาก ประชาชน ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการไฟป่าอยู่ในระดับปานกลาง จากการจัดเสวนากลุ่ม และ

/จาก...

จากการสัมภาษณ์ในเชิงลึก กิจกรรมที่ประชาชนให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในระดับมากคือการทำแนวกันไฟ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ส่วนการลาดตระเวนและดับไฟป่า อยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาพบว่าประชาชนต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มอาสาดับไฟป่าประจำชุมชน หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการบูรณาการและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ใช้กฎหมายควบคู่กับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม และจากการศึกษาทำให้สรุปได้รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ด้านการสื่อสารทำความเข้าใจ ด้านการทำงานแบบเครือข่าย ด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชน ด้านความเชื่อจารีตประเพณี ด้านความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ด้านการบังคับใช้กฎหมาย และด้านการบูรณาการทำงาน เพื่อให้การควบคุมและดับไฟป่าได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถนำข้อมูลไปเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการจัดการเชื้อเพลิงและการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

การศึกษาในครั้งนี้เป็น การศึกษา “การจัดการไฟป่าอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพผสมผสานกับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบริบทชุมชน พื้นที่ สภาพป่า สถานการณ์และสภาพปัญหาไฟป่าและหมอกควันที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แนวทางและวิธีการจัดการไฟป่า กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการรูปแบบ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ในการจัดการไฟป่า ปัญหา และอุปสรรค ทั้งนี้ เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการไฟป่าในพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเกิดความยั่งยืน โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการศึกษา คือ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ประชาชน และชุมชน ที่ตั้งอยู่โดยรอบพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร รวมจำนวน ๒๔ หมู่บ้าน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานศึกษา ดังนี้

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร แผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน รวมถึงแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประชาชน และชุมชน ในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเกิดจุดความร้อน (Hotspots) และข้อมูลสถิติการดับไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร ระยะเวลา ๒ ปี ย้อนหลัง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕)

สรุปข้อมูลการประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นและเสนอแนวทางการปฏิบัติงานของเครือข่ายการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ จากการฝึกอบรมเพื่อทบทวนหรือถ่ายทอดความรู้ด้านไฟป่าและหมอกควัน กิจกรรมถอดบทเรียน AAR (After Action Review) รวมถึงทัศนคติและการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ที่อาศัยอยู่รอบพื้นที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อระดับความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อมูลการจำแนกประเภทป่า ตลอดจนข้อมูลเชิงพื้นที่ ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยลักษณะของแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น ๗ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน บทบาทในชุมชน

/ตอน...

ตอนที่ ๒ ข้อมูลด้านสังคมและสถานการณ์ไฟฟ้าในพื้นที่ของชุมชน

ตอนที่ ๓ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันไฟฟ้าของตัวแทนสมาชิกเครือข่ายการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าหมอกควัน

ตอนที่ ๔ การเข้ามามีส่วนร่วมด้านการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน กิจกรรมที่เคยเข้าร่วมความถี่ของการมีส่วนร่วมต่อการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน และผลกระทบที่ได้รับจากปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน รวมถึงทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควันของชุมชนเครือข่ายและหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่

ตอนที่ ๕ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลให้ปัญห ไฟฟ้าและหมอกควันลดลง

ตอนที่ ๖ ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมทำกิจกรรมการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน

ตอนที่ ๗ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานราชการและเครือข่ายการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน รวมถึงข้อเสนอแนะอื่นๆ

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการแจกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมเสวนากลุ่ม (Focus Group) การสัมภาษณ์เชิงลึก พบปะพูดคุยสอบถามข้อมูลจากผู้นำชุมชน (Key Word) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จัดกิจกรรมถอดบทเรียน AAR (After Action Review) ของตัวแทนสมาชิกเครือข่ายฯ ประชาชน และชุมชน ในการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควันของพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของตัวแทนสมาชิกเครือข่ายการ ประชาชน และชุมชน ในการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควันของพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

เป้าหมายของงาน

รู้และเข้าใจลักษณะข้อมูลพื้นฐานของชุมชน บริบท ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมการประสัมพันธ์ ของผู้นำชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครฯ ประชาชน และชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการจัดการเชื้อเพลิงและการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงคุณภาพ

จากผลการศึกษาดังกล่าว สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนางานด้านการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมทั้งขยายผลไปยังพื้นที่อื่น

๑. ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหในระดับพื้นที่ที่มีผลต่อการป้องกันแก้ไขปัญห ไฟฟ้าและหมอกควัน สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างแนวร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญห ไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่อไป

๒. เกิดความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชนในพื้นที่ และนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติงานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการเชื้อเพลิง และการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓. พัฒนาแนวทางในการพัฒนารูปแบบ การบริหารและกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต่อไป

/๖.การ...

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑. ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่
๒. ใช้เป็นข้อมูลในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่
๓. ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานและบริหารจัดการไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ รวมถึงเป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนงาน โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการไฟป่าในพื้นที่ต่อไป
๔. มีแนวทางในการพัฒนารูปแบบ การบริหารและกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต่อไป

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑. การเก็บข้อมูล กลุ่มเป้าหมายยังมองไม่เห็นความสำคัญในการให้ข้อมูลเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับปากท้องของประชาชนยังมีความจำเป็นมากกว่า จึงทำให้ไม่มีเวลาในการให้ข้อมูลเท่าที่ควร
๒. ปัญหาข้างป่าในพื้นที่ ส่งผลให้การปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าต้องเพิ่มความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น
๓. การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนในบางหมู่บ้าน

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. งานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้/พบทวนแผนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ปรับแผนเป็นระยะ ให้เหมาะสมสถานการณ์
๒. มีสัตว์ป่าออกมานอกพื้นที่เป็นจำนวนมาก/ปรับเปลี่ยนเวลาในการเก็บข้อมูลให้เหมาะสม
๓. วิธีการดำเนินชีวิตของราษฎรที่อาศัยอยู่ในชุมชนรอบพื้นที่ป่า ส่วนใหญ่ยังคงอาศัยอยู่แบบการพึ่งพิงป่าหรือใช้ประโยชน์จากป่า เช่น การเก็บหาของป่า เช่น เห็ด หน่อไม้ ผักหวาน กระเจียว ฯลฯ และการล่าสัตว์ขนาดเล็ก เช่น หนู นก กระรอก กระแต ไก่ป่า ฯลฯ และยังมีคนบางกลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากป่าแบบขาดจิตสำนึกและไม่สนใจผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมา

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. สร้างและขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมทุกชุมชนในพื้นที่เสี่ยง เน้นการปฏิบัติงานเชิงรุกด้านการประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันไฟป่า และมีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุไฟไหม้ป่ามากขึ้น เพื่อลดพื้นที่เสียหายที่เกิดจากไฟป่า พร้อมทั้งกำหนดกลยุทธ์ วิธีการในการป้องกันไฟป่าในแต่ละท้องที่
๒. ควรมีพบปะ พูดคุย เสวนาหรือเวทีชาวบ้านระหว่างสมาชิกเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน เป็นประจำช่วงก่อนเข้าหน้าไฟป่า ช่วงฤดูไฟป่าอย่างต่อเนื่อง และช่วงหมดฤดูไฟป่า ปีละ ๑ ครั้ง เพื่อเป็นการทบทวน ชี้แจงรับทราบสภาพปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ๆ ปรับทัศนคติ กำหนดกฎกติกา รวมทั้งหาแนวทางหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืน โดยอาจมีการจัดทำโครงการเพื่อขอรับเงินสนับสนุนในการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันจากทุกภาคส่วนในพื้นที่อย่างต่อเนื่องต่อไป
๓. การจัดทำคู่มือการจัดการและควบคุมไฟป่าสำหรับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้นำไปศึกษาทำความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการควบคุมไฟป่า ซึ่งจะทำให้การจัดการไฟป่าอยู่ในขอบเขตที่สามารถควบคุมได้ ลดความรุนแรงของไฟป่า ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายจากไฟป่าได้

/๔. การ...

๔. การปฏิบัติงานด้านการควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จและลดปัญหาจากไฟฟ้า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ต้องศึกษาถึงลักษณะภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม สภาพสังคม ทัศนคติและความเชื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากสาเหตุส่วนใหญ่ของการเกิดไฟฟ้าในประเทศไทยล้วนมาจากมนุษย์แทบทั้งสิ้น แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันที่มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และสมดุล จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟฟ้าจากทุกภาคส่วนในพื้นที่

๕. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับปัญหาไฟฟ้าและทรัพยากรในพื้นที่ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เช่น การสนับสนุนการสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่า การจัดทำแนวกันไฟชุมชน หรือสนับสนุนเงินอุดหนุนหมู่บ้านเครือข่าย หรือค่าตอบแทนให้ราษฎรเพื่อเฝ้าระวังและดับไฟฟ้า การสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ดับไฟฟ้าที่ทันสมัย รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมปลูกป่าของชุมชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างจิตสำนึกรักและหวงแหนในทรัพยากรป่าไม้ เป็นต้น พร้อมทั้งเพิ่มมาตรการในการเฝ้าระวังไฟฟ้าอย่างเข้มข้น โดยการจัดเวรยามลาดตระเวนในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้าหรือช่วงที่มีการเกิดวิกฤติปัญหาไฟฟ้า

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

นำเสนอในการบรรยายและเป็นวิทยากร ถ่ายทอดให้ความรู้ด้านการควบคุมไฟฟ้า และการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาครัฐ

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑)-.....สัดส่วนของผลงาน.....-%
(๒)-.....สัดส่วนของผลงาน.....-%
(๓)-.....สัดส่วนของผลงาน.....-%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน
(...ว่าที่ร้อยตรีหญิงภัทชนันท์ ชัยปัญญา....)
วันที่...../.....๑๖ ม.ค. ๒๕๖๗...../.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๓) -	-
(๒) -	-
(๑) -	-

/ได้...

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นายนครินทร์ สุทธิโต)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนควบคุมไฟฟ้า
วันที่ / ๑๖ เม.ย. ๒๕๖๗ /

(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ)
(นายอนุพันธ์ ทิพย์มณฑา)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟฟ้า
วันที่ / ๑๖ เม.ย. ๒๕๖๗ /
(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีการรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

/แบบ...

แบบการเสนอข้อเสนอนโยบายการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

๑. เรื่อง การบริหารจัดการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) ในการควบคุมไฟป่า โดยการมีส่วนร่วม ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

๒. หลักการและเหตุผล

ปัญหาไฟป่าเป็นปัญหาที่สำคัญ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ซึ่งมักเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี เมื่อเข้าสู่ในช่วงฤดูแล้ง ผลกระทบจากการเกิดไฟป่า นอกจากได้สร้างความเสียหายให้แก่ผืนป่าโดยตรงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปอีกด้วย เช่น ปัญหาหมอกควันจากไฟป่า ได้สร้างความเสียหายด้านสุขภาพพลานามัย ของประชาชนในพื้นที่ และยังส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ในพื้นที่อีกด้วย ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวนี้วันก็จะเกิดความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มว่าจะเกิดอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ดังนั้น การบริหารจัดการไฟป่าในพื้นที่จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังมากขึ้น

การบริหารจัดการไฟป่าของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) โดยการมีส่วนร่วม ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นหนึ่งในการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร รับผิดชอบพื้นที่หลัก จำนวน ๑๒๕,๐๐๐ ไร่ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๑๐๕,๐๐๐ ไร่ พื้นที่เตรียมการเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม้กระทุ้ง-เขาน้ำอุ่น จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่รอง จำนวน ๓๔,๔๒๘ ไร่ อยู่ในอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จังหวัดกำแพงเพชร ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๒ (นครสวรรค์) เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญ หากเกิดปัญหาไฟป่ารุนแรงจะทำให้สภาพป่าเกิดความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อสังคมพืช ดิน น้ำ และสัตว์ป่าในพื้นที่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จังหวัดกำแพงเพชร และพื้นที่เตรียมการเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม้กระทุ้ง-เขาน้ำอุ่น เป็นจึงเป็นจุดสนใจ เป็นพื้นที่อ่อนไหวต่อความรู้สึกของประชาชน ดังนั้น จะต้องดำเนินแก้ไข และป้องกันปัญหาไฟป่าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการไฟป่า โดยการบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ส่วนหนึ่งต้องอาศัยเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) ในการบริหารจัดการปัญหาไฟป่าในพื้นที่ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้แก่ประชาชนที่อาศัยโดยรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ หรือสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา หรือแม้แต่การใช้มาตรการหรือความรู้ทางด้านวิชาการเข้ามาประกอบ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ผลสำเร็จและยั่งยืน

อาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้ามาสนับสนุนภารกิจของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมคุ้มครองดูแลรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการเฝ้าระวังและรายงานข้อมูลสถานการณ์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แต่ในขณะนี้จะพูดถึงเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ไฟป่าและหมอกควัน จำนวน ๓ หมู่บ้าน ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ

/สถานี...

สถานีควบคุมไฟฟ้าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ บ้านปางใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลปางตาไ้อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร บ้านตากฟ้า หมู่ที่ ๕ ตำบลปางตาไ้อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และบ้านใหม่ธงชัย หมู่ที่ ๒๑ ตำบลปางมะค่า อำเภอลำลูกขัน จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีหน้าที่และภารกิจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

๑. การแก้ไขปัญหาการเกิดไฟฟ้าและหมอกควันในพื้นที่ให้ลดน้อยลง
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันในพื้นที่
๓. การส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟฟ้า และหมอกควัน รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
๔. การปลูกจิตสำนึกให้ภาคประชาชนในพื้นที่เกิดความรัก ห่วงแหน ตระหนักถึงคุณประโยชน์ และความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในด้านอื่น

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การบริหารจัดการไฟฟ้าของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) โดยการมีส่วนร่วม ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟฟ้าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร สำหรับเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) เครือข่ายการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาการเกิดไฟฟ้าและหมอกควัน จำนวน ๓ เครือข่าย คือ

๑. บ้านปางใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลปางตาไ้อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
 ๒. บ้านตากฟ้า หมู่ที่ ๕ ตำบลปางตาไ้อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
 ๓. บ้านใหม่ธงชัย หมู่ที่ ๒๑ ตำบลปางมะค่า อำเภอลำลูกขัน จังหวัดกำแพงเพชร
- ทั้ง ๓ เครือข่ายฯ มีภูมิประเทศและสภาพป่า มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขาสลับกับเนินเขาที่มีความสูงไม่มากนัก โดยมีพื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ เป็นทิศตะวันตก สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง รวมทั้งป่าที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะบริเวณเขาหินปูน พันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้เหียง ไม้หว้า ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้มะค่าโมง ไม้มะค่าแต้ และไผ่ป่า เป็นต้น และมีลำห้วยเล็กๆ หลายสายไหลผ่าน

สภาพเศรษฐกิจและสังคม บ้านปางใหม่พัฒนา มีครัวเรือนรวมกันทั้งสิ้น ๒๓๔ ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด ๘๑๒ คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และรับจ้างทั่วไป มีรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย ๔๓,๐๐๐ บาท/ปี บ้านตากฟ้าพัฒนา มีครัวเรือนรวมกันทั้งสิ้น ๒๓๕ ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด ๙๙๘ คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และรับจ้างทั่วไป มีรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย ๔๒,๕๐๐ บาท/ปี และบ้านใหม่ธงชัย มีครัวเรือนรวมกันทั้งสิ้น ๑๗๑ ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด ๔๒๕ คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และรับจ้างทั่วไป มีรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย ๙๐,๐๐๐ บาท/ปี

ทั้ง ๓ เครือข่ายฯ มีปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า การตัดไม้ทำลายป่า และการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่ายังไม่พบปัญหาหรือคดีตัดไม้หรือล่าสัตว์ขนาดใหญ่ มีเพียงการใช้ประโยชน์จากการเก็บหาของป่าและอื่นๆ ตามฤดูกาล เพื่อดำรงชีพประจำวัน และมีปัญหาไฟฟ้าในพื้นที่ช่วงฤดูแล้ง

สามารถวางแผนการบริหารจัดการร่วมกับชุมชนรอบพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟฟ้าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีส่วนร่วมได้ โดยการบูรณาการร่วมกัน พูดคุย สอบถามความคิดเห็น ส่งเสริมอาชีพให้ชุมชนโดยรอบ เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง ลดปัญหาการเกิดไฟฟ้า เป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชาวบ้านไปในคราวเดียวกัน สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีหลักและแนวทางให้สอดคล้องกับนโยบายกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

/และ...

และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการขับเคลื่อนด้านการแก้ไขปัญหาไฟป่า ดังนี้

แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานโยบายที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์

นโยบายข้อที่ ๑ ควบคุม ลดการเกิดจุดความร้อน (Hotspot) ต้องต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปี ย้อนหลัง ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

แนวทาง

๑. ด้านการประชาสัมพันธ์

๑) การประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ออกไปพบปะประชาชนในลักษณะเคาะประตูบ้าน รดกระจ่ายเสียง หรือตามช่วงเทศกาลงานประเพณีต่างๆ ในชุมชน

๒) การเผยแพร่ความรู้ในรูปของการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม อบรม การจัดนิทรรศการ ให้การศึกษา แจกจ่ายเอกสารและสิ่งตีพิมพ์

๓) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนทุกแขนงโดยบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรทุกภาคส่วน

๔) รณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ไฟป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการป้องกันไฟป่า การแก้ไขปัญหาไฟป่า

๕) รณรงค์และขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่งดเว้นการจุดไฟใกล้บริเวณแนวเขตป่าอนุรักษ์พื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

๒. ด้านการควบคุมและป้องกันไฟป่า

๒.๑ การป้องกันไฟป่า

๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความรู้การนำเกษตรอินทรีย์ปลอดการเผา การใช้เทคโนโลยีการเกษตรปลอดการเผา การจัดระเบียบการเผา การใช้ประโยชน์เศษวัสดุการเกษตรและลดการเผาพื้นที่เกษตร รวมไปถึงการควบคุมการเผาในเขตชุมชน และสองข้างทาง

๒) ประสานการออกประกาศกำหนดเขตควบคุมไฟป่าในพื้นที่ชุมชนรอบพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

๓) เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานตามแผนระดมพลดับไฟป่าในสถานการณ์ปกติ สถานการณ์รุนแรง และสถานการณ์วิกฤติ

๔) การลาดตระเวนตรวจปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น โดยการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกลาดตระเวนตรวจหาไฟและตรวจปราบปรามการลักลอบจุดไฟเผาป่าในพื้นที่ทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศอย่างต่อเนื่อง

๕) ตรวจติดตามข้อมูล Hotspots เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบ

๒.๒ การจัดการเชื้อเพลิง

๑) การจัดทำแนวกันไฟ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อตัดความต่อเนื่องของเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความสำคัญและล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่า โดยบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กร ประชาชนทุกภาคส่วน

๒) การชิงเผาจัดการเชื้อเพลิงในทางวิชาการ ด้วยการเผาตามกำหนด (Prescribed Burning) ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพื่อลดปริมาณและความต่อเนื่องของเชื้อเพลิง

๓) การลดปริมาณเชื้อเพลิง โดยการนำวัชพืชในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่ามาเพิ่มมูลค่า เช่น การแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง ทำเป็นวัสดุเพื่อเพิ่มความร่วนซุยให้แก่ดิน ทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น โดยให้ชุมชน

/และ...

และเครือข่ายรอบพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร สามารถใช้ประโยชน์ได้

๓. ด้านการดับไฟป่า

๑) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสำหรับปฏิบัติงานดับไฟป่า เครื่องมือ/อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความพร้อมตลอดเวลา

๒) การปฏิบัติงานดับไฟป่าของหน่วยงานรอบพื้นที่ที่มีพื้นที่รับผิดชอบโดยเน้นการเข้าถึงพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ในลักษณะบูรณาการร่วมกัน

นโยบายข้อที่ ๒ บริหารจัดการร่วมกับเครือข่ายพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชรอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

แนวทาง

๑. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาไฟป่า

๑.๑ ส่งเสริมเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รอบพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

๑) เพิ่มชุมชนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการแก้ปัญหาไฟป่า และหมอกควัน พื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันไฟป่า และหมอกควันเพิ่มขึ้น

๒) สร้างองค์ความรู้ อบรม และสาธิต ชุมชนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการแก้ปัญหาไฟป่า และหมอกควัน

๑.๒ ส่งเสริมชุมชนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้นแบบ

๑) สร้างชุมชนต้นแบบ จากชุมชนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านการแก้ปัญหาไฟป่า

๑.๓ ส่งเสริมอาชีพเสริมรอบแนวเขต

๑) ส่งเสริม สนับสนุนการปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อการค้า และปลูกพืชอาหารป่า ลดการพึ่งพิงทรัพยากรป่า เช่น ส่งเสริมปลูกผักหวานป่า การเพาะเห็ด ไม้ เป็นต้น

๒) ส่งเสริมองค์ความรู้

๑.๔ ส่งเสริมการตลาดให้ชุมชนรอบแนวเขต ต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง

๑.๕ ส่งเสริมแนวกันไฟชุมชนรอบแนวเขตป่าอนุรักษ์

ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเครือข่าย คือ จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจบริบทของพื้นที่ องค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา และขับเคลื่อนนโยบายอย่างแท้จริง มีพลังในการทำงาน มุ่งมั่นสู่เป้าหมาย มีความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า บริหารจัดการกับการเปลี่ยนแปลงได้ดี เป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงานในทุกด้าน มีความความฉลาดทางอารมณ์จัดการรับมือกับอารมณ์ความรู้สึกได้ดี

ข้อจำกัด

ข้อจำกัดที่มีผลต่อความสำเร็จแนวทางบริหารจัดการ คือ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ความพร้อมของชุมชน ความพร้อมของเครือข่าย และงบประมาณในการดำเนินการ

/แนว...

แนวทางแก้ไข

โดยมีแนวทางบริหารจัดการ คือ การอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ให้มีความรู้ ความเข้มแข็งในด้านการป้องกัน การลาดตระเวนตรวจปราบปรามป้องกันไฟฟ้าให้ดียิ่งขึ้น และที่สำคัญต้องมีการอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ให้มีทักษะ ความสามารถในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับประชาชน

เมื่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีความพร้อมมากขึ้นเพียงพอแล้ว จึงจะสามารถเข้าไปสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่าย ประชาชน ชุมชนได้ ส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน เช่น การเพาะกล้า พืชอาหารป่า เช่น ผักหวาน ผักกูด เป็นต้น แจกจ่ายให้ประชาชนไปปลูกในพื้นที่ของตนเอง สนับสนุนให้ชุมชน เพาะกล้าไม้เศรษฐกิจและปลูกต้นไม้พืชครัวเรือน สนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับการตลาด เพื่อลดการเข้าไป ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ สร้างชุมชนต้นแบบจากหมู่บ้านเครือข่ายให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของ เครือข่าย ประชาชน ชุมชน ที่อาศัยอยู่ในรอบบริเวณพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟฟ้าบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัด กำแพงเพชร

๒. หลักการบริหาร แนวทางการจัดการ เครือข่ายพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟฟ้าบ้านเล็กใน ป่าใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร ในการขับเคลื่อน ดังนี้

เชิงประมาณ :

๑. การจัดทำแนวกันไฟชุมชน
๒. การลาดตระเวน ตรวจหาไฟฟ้า
๓. การตั้งจุดเฝ้าระวังไฟฟ้า
๔. การปฏิบัติงานดับไฟฟ้า
๕. รณรงค์ประชาสัมพันธ์
๖. ชุมชนต้นแบบจากหมู่บ้านเครือข่ายให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

เชิงคุณภาพ : สมาชิกเครือข่ายฯ มีหลักในการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ การป้องกัน รักษาพื้นที่ และการป้องกันไฟฟ้า

เชิงผลสัมฤทธิ์ : จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ในพื้นที่ลดลงจากค่าเฉลี่ย ๕ ปีงบประมาณย้อนหลัง ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟฟ้าบ้านเล็กในป่าใหญ่จังหวัดกำแพงเพชร

(ลงชื่อ)

(...ว่าที่ร้อยตรีหญิงภัทชนันท์ ชัยปัญญา...)

วันที่...../...../.....

ผู้ขอประเมิน